

Z a t w e e f c h u A w i s e s .

Nr. 8. Zettortdeenâ 21. Webruar 1852.

No Semmites.

Scho gadd pawiffam nepastahwiga seema, tahda naw ilgeem gaddeem redseta. Drihs falst, drihs atkal atlaischahs. Leelzetti irr plikki un pa malku-zelkeem ween tik warr ar tagguhnm kultees. Laudim gan sitti deesgan; us pilfehsta ne warr labbibu tik weegli aiswest, un malku no tahkeem mescheem arr ne warr pahrdabbuht mahjäs. Zilweki un lohpiini irr, paldees Deewam! lihds schim itt spirgati un wesseli usturrejuschees. Tilkai par Ritterschapti dauds us seemas swehtkeem ar ballahm gulleja. Lai tik schehligais Deews palihds lohpiuus wiffus lihds pawassarai labbi iswillt; elpja jau gan scho gadd mas rahdahs. — Skohlu apmekle scho seem 53 pagasta behrni un bes teem wehl kahdi 18, kas par seemu un wassaru nahk. Preeksch basnizas tairischanas tappe balki sadsihti; lai tik Deews palihds nahkofchâ wassarâ pee schi darba!!

S. S.

No Wisuppes.

Preeksch zettortas Utwents to festdeenäs wakkaru bij schinni skohlä leeli preeki. Tur tappe skohlas swehtki swinneti. Skohlas nams bij jauki ispuschkohts ar eglischi wihjumeem un mehtru krohaem. Ne-iskaitams pulks warka swezzischi un zittu swetschu starp teem eglu sakkumeem dedse. Wiffa istaba no swetschu spihduma kâ mirdseht mirdseja tumshâ wakkara. Pulksten 6 wakkara atbrauze patš Wisuppes kungs ar sawu zeenigo un saweem jaunkungeem un ar wehl dauds swescheem kungeem us skohlas-nammu. Skohlas-behrnu wezzaki un apkahrteji laudis bij sanahkufchi scho preeku stattitees. Ibpascha dseefmina ar ehrgetu stannu tappe nodseedata. Pehz tam nelaita Wahnes mahzitaja dehl's seemas swehtku

Evangeliumu preekschâ lassija; tad atkal dseefmas pantinu nodseedaja. Nu eefahza skohlas-behrnus ar daschadahm dahwanahm apschinkoht. Dimi galdi bij kohfchi apklahti un us teem stahweja dauds un daschadas dahwanas preeksch skohlas-behrneem. Skohlmeisters bij behrnus pehz wiinu tschakluma usrakstijis, un tã patte zeeniga pehz kahrtas tohs sauze. Schi apschinkojo tohs behrnus ar smulki eefetahm rakstamahm grahmatahm, jeb ar kahdahm drikketahm grahmatinahm. Behrn's tahtaku pagahjis dabbuja no weenas preilenes kalla drahnu jeb preeksch-autu, no ohtras un treschas baltumaisi. Patš kungs dewe Wahsemmes reekstus un jaunskungs apseititus ahbolus. Kamehr behrn's wiffu scho rindi zauri isgahje, tam gandrihs kabbatas peetruhke, tur wiffas schinklibas warretu paglabbaht. Kahdi 10 no teem tschaklakeem skohlas-behrneem tappe ar dseefmu-grahmatahm apschinkoti. Uk tarwu preeku, kas behrneem bija, kad tee sawas dahwanas apluhkoja; tee ne warreja tahs deesgan apstattitees un saweem wezakeem un zitteem skohlas-behrneem rahdiht. Patecsi! tee par schim dahwanahm wairak preezajahs ne kâ dasch baggatais par sawu leelu mantu. Zil firfnigs preeks schim gan ne buhs. — Kad nu wiffi behrni (kahdi 135) bija apschinkoti, tad kungs ar zeenigo sawus pagasta laudis, kas tã bij sapulzejuschees, ar daschadahm masahm grahmatinahm apdahwinaja un ar teem mihligi farunnajahs. Tad schlihras wiffi preezigi un illatris dewahs us sawahm mahjahm.

Zil mihliga un jauka buhschana irr tur, tur kungi tik ruhpiigi par sawu tauschu labklahschanu gahda! Lai rastohs firfniga mihlestiba starp kungeem un laudim, tad muhsu tautas labklahschana wairotohs!

S. S.

No Salwes.

Warr buht, ka weenam jeb ohtram no muhsu Awises lassitajeem patihkams arri no schahm draudsehm sinnah, zil tahs leelas un zil tahs stubbinajusches pee sawas garrigas labklahschanas; tadeht schahs sinnaas teem liksim preekschâ. Pee Salwes mahxitaja draudsehm peekriht 5 pagasti ar 4 basnizahm, bet wiinnaas eedsihwotaju, wiinnaas grahmatneeku un wiinnaas swehtu rakstu staitlis te redsam, prohti:

Muischaas.	Eedsihwotaji.			Lassitaji.			f. rakiti.	
	wihri.	feew.	lohpa.	wihri.	feew.	lohpa.	W.	J. D.
Leel-Salwes	746	815	1561	290	240	530	20	32
Doudsewas	447	473	920	183	154	337	16	13
Ehrberge	627	687	1314	364	373	737	31	51
Mof-Salw.	255	292	547	118	133	251	10	5
L. Memelm.	279	312	591	159	147	306	5	7

Pawissam | 2354 | 2379 | 4933 | 1114 | 1047 | 2161 | 82 | 108

Notikkumi isgahjuschâ gaddâ pee schahm draudsehm tahdi bija, prohti:

- 1) irr peedsimmuschi 178
(52 masak ne ka 1850tâ gaddâ.)
starp teem: wihrischki 91
 feewischi 87
 ahrlaulibâ 4
 nedsihwi 8
 dwihniischu pahri 1
(1850tâ g. bija 5 pahri.)
- 2) irr nomirruschi 153
(3 wairw ne ka 1850tâ gaddâ.)
starp teem: wihrischki 85
 feewischkas 68
 pitmâ gaddâ nomirre 44
pahri par 80 gaddeem palikke 1 wihrs un
1 feewu, prohti abbi 85 gaddus.
zaur nelaimibahm nomirre:
1 Leel-Salwes puifis, pussmulkis, nosihka.
1 Ehrberges wezz-tehws, meschâ aïsghajis,
turpat tikka atrasts nedsihws.
1 Leel-Memelmuischas fainneeka tehws, ilgu
laidu flims gullejis, to wairs ne greibbe-
damâ pazeest, pakabrahs. — Ak, lai
Deews schim nelaimigam, kas ne aizi-
nahs wiinna preekschâ aïsghaje, wiinna
nepazeetibu ne greibbetu peerehlinah, bet

tam, pehz sawas leelas schehlastibas, scho
leelu grehku greibbetu peedoht.

- 3) jaunekti tikka eeswehtiti 73 no puifschu Fahr-
tas; bes scheem wehl no Wahzeescheem
1 puifis un 1 meita.
- 4) laulibâ irr demuschees 61 pahri.
- 5) pee Deewa galda peegahje 5646

Das augstais debbesu Tehws, kas wissu
pasauli walda ar augstu gudribu, bet arridsan
ar ne-issakkamu schehlastibu, lai dohd, ka schis
gads, kura taggad dsihwojam, jo augligi
rahditohs pee wisseem semmes un dahrsas
augteem, jo aïsghajis gads mums leelu trub-
kumu pee schahm leetahm peewedda; — tomeht,
ne ka mehâ, bet ka tas schehligs Tehws greibb,
tâ lai tas noteck. Bet weenu leetu mehâ mums
un wissahm kristigahm draudsehm schinni gaddâ
un nahkschds gaddâs no firds nowehlejam,
prohti: ka debbes walstiba un wiinnaas taifniba
pee kristigeem zilwekeem wairin wairotohs; —
tab mums wissas laizigas leetas arridsan pee-
krittis, jo muhsu debbes tehws sim, ka
mums arri tahs wajaga. Lai pazeetigi pa-
leekam tanni pahrbaudischanas laika, un pee
Deewa turramees, sawâ no Deewa noliktâ
ammata tikfushi, meerigi un peklausigi strah-
dadami, tab Deews arri sinnahs muhs atkal
eepreezinah un to trubkumu atlihdsinah: jo
Winnam peederr ta walstiba un tas spehks un
tas gohds no muhschibas us muhschibu. Amen!
Chr. Joh. F.

No Kreewu-femmes.

Siberias lohpu-fehrga papreeksch paschâ
Siberija rahdijahs, bet pehz arridsan Now-
goroddes, Iweres un Jaroslawas guberne-
mentâs isplattijusees, un ihpaschi 1838tâ
gadda tur dauds stahdes darrijusi. Tannis
gaddâs 1841, 43, 44, 45, 46 un 49ta zeh-
lehs daschds scho gubernementu aprinkds, bet
ihpaschi 1850tâ un 1851mâ gaddâ tur breefmigi
plohsijahs. Daschds zeemds lautineem bei-
dsama gohws un beidsamais sirgs iskrittis
tâ ka tee ne sawus laukus wairs ne warreja
apfohpt. Peens pawissam peetrukka, un tur

no jau apfirguscheem lohpeem to peenu baudija, tur ir dauds kauschu apfirga. Pehrn Ustijuschas aprinki ta leelaka stahde bijusi.

W.

• Ubbagodams flepkawa.

Aufstums eet zaur kauleem dsirdoht, kahdu bresmigu apgrehzi bu ne fenn padarrijis pehdigi krohpls ubbags. Fassitaji, kas Leischu tirgus Kretingene, Plungos un zittas weetās mehds apmekleht, buhs tur lihds schim gan daudstreis redsejuschu ubbaga, kam lihds pat zekeem abbas kahjas truhle, un kas masos rattelōs fehdedams sewi ar dirvu krukku-paligu us preekschu stuhmahs; daschs labs buhs us winna gaušchahm luhgschanahm no schehlfirdibas tam kahdu graffi atmettis un nopuhsdamees pee sewis fazzjis: at Deems, zil smaggi tawa warrena rohka scho zilweku strahpejuse! — Schis nelaimigais ne taktu no Pruhšchu rohbeschahm, Leischos pee Kretingenes kahda krogā fatizzees ar pahrtikluschu Leiti; fahzis lohti raudaht, fuhdsetees un luhgtees, lai apschehlojotees jel pahr winnu un eepreezinajoht winna noftummuschu firdi schinni behdu-muhšā ar kahdu masu dahwaniku. Gohdigam Leitim tahda noschehlojama, geuhti peemekleta zilweka nopuhtas un luhgschanas gahjuschas til lohti pee firds, tā ka naudas-makku iswilzīs — kurrā tapat weens ohtrs rubbulis atraddahs — un ubbagam pasneedīs it baggatu dahwanu, par ko tas simtkahrt pateizees; bet pee tam arri, stannoschu naudas-makku redsoht, winnam tuhliht azzīs fahluschas swebroht kà isfalkuscham ehrglim, kas gluhn pehz kahdas wistas woi zitta gahrda kummofa. Krogā wehl druzin palawedamees winsch noklausijees, kurrā Leitīs gribbejis eet, dewees tad papreeksch turp, eegahsees tibschu ar faweem ratteteem leelzeka-grahwi un gaidijīs Leiti nahkam; bet tikko to no tahlenes eerandsijīs, tad nehmees bailigi kleeht un waimanahht. Leitīs tahdu brehkschanu isdsirdējis ahtri steidsees palihdseht ubbagam, kas grahwi gulleedams fuhdsejees,

ka netihschu apkrisdams wissai fassittees un ka bes zitta palihdsibas teescham wairs ne warroht tikt us zeltu. Kad nu schehlfirdigs Leitīs ubbaga wiltigu wallođu par pateesibu usnemdamš un tanni nekahdas kaunas dohmas ne noredsedams, taisijees eet winnam palihdseht, tad ubbags wehl luhdsees, lai pirmak iswelkoht no grahwja rattelus un beidsiht lai nemmoht winnu paschu us plezzeem un neschus isnessiht; jo tahdā wihsē abbi bes kahda leela publina jo weegli tikšchoht gallā. Leitīs, kà luhgts, tā darrijīs, un rattelus iswilzīs nehmis nu paschu ubbaga us faweem plezzeem; bet tikko tas usrahpees muggurā, tad — at tawu bresmu! no pakkatas pahrgreesīs tas fawam glahbejam kaku ar puzz-nasi, aplaupijīs to un schigli rattelōs eemettees stuhmees prohjam. — Puffstundas laiku pehz tam fatizzees flepkawa trihs rohbeschu-fahrgus jeb strantrihitetus, kas pee winna drehbehm prischus affinu-pleklus pamannidami to waizajuschu, kur un kà tee zehluschees; bet kad it drohschi runnadams winsch isteizīs, ka apkrisdams effoht smaggi fadausijees un ka affini no degguna nahluschi, tad rohbeschufargi waitak ne ko naw prassijuschu un jahjuschi tahtak, kamehr tikluschi lihds tai weitai, kur nokautu Leiti atradduschu. Schē winneem eeschahwees tuhliht prahtā tas ubbags ar faweem affinu-plekleeem. Steigschus tee nu dewuschees ubbagam pakkat un panahkdami to wedduschu us bresmu-wertu atpakkat, kur eefahkoht tas fawu flepkawibu gribbejis noleegt, bet pehzak tak apleezinajīs, ka winsch gan buhschoht ta nokauta zilweka flepkawa. Pee teefahm ubbags effoht isteizīs, ka us tahdu wihsi winsch pawissam jau pee zus zilwekus nonahwejis!! Rattelōs appalsch luppateem atradduschees 200 sudr. rubbuk.

Wai teem, kas dsikti gribb apsehptees no ta Kunga, un fawu padohmu paslehpt un kurrā darbi tumfibā noteek, un tee falka: Kas muhs reds un kas pasihst muhs? Esaijas 29, 15.

G. D. Leppewitsch,

S willinahts gailis.

Ir gailim usgahi' nelaimé,
 Tas sewim mohlas sakampe,
 Kad preedé tuppus dseedaja
 Un wannagu dauds neewaja.

Tur leelijahs un cepuhtahs,
 Ra jouki dseefma isdohdahs,
 Un arri wistas ussteiza,
 Ra zitt' pahz zittu smuklkaka.

Bet wannagu dauds kaunoja
 Turklaht pahrlceku smahbeja,
 Ra wannags seewas aisteekohht,
 Us tahm, ka traks ween tihlojoht.

Arr effohht gauscham neprahtigs,
 Un gauschi drahnás pasemmigs.
 Til pelleks schinnels winna gohds,
 Tam uskrihtot drihs plintes sohds.

Bet dsirdi, preedes sarri luhst
 Un gailim spalwas pluhstim pluhst.
 Zo wannags klaht un gaili schnauds,
 No spalwahm uskrauj labbu kauds.

Nu seewas blauj un schehlojahs,
 Kad wihrs nu gauschi publejahs;
 Bet ne libds ne ko brehkschana,
 Nedf wairs arr kahda glahbschana.

Nu wannags wihram strahpi spreesch,
 Tam ahtri kaku rinki greesch.
 Ir sohlahs pluhst un swillinaht,
 Turklaht to labbi sutlinaht.

Bet te nu arlez; sakkis klaht,
 Un luhds par gail' ar drohschu prahht,
 Lai palaischoht jel taggad wehl,
 Schim effohht lohthi winna schehl.

Bet wannags dusmas maldidams,
 Us sakkis ahdu kahrodams; —
 Ushau; lai uskurr ugguni,
 Kur swillinaht tam mugguri.

Te sakkis zeltos nomettahs,
 Uu lohthi winau noluhdsahs;
 Bet ne libds wiffa luhgschana,
 Buhd ahtri notikt pluhkschana.

Za riktigi! Lohp swillinahts,
 Un gaila affins pillinahts;
 Zo wannags spehka cepuhtees,
 Par apsnreefchanu dusmojees.

Nu sakkis reds ka neeki irr,
 Schis ahtrós sohlds prohjam schkir.
 Bet gailis nu par zeppeti,
 Ko wannags ehd por maltiti.

Te mahzeetes nu wiffi klaht,
 Ir apdohmaht ar gudru prahht:
 Ka mahjam ne buhs leelitees,
 Pahz stiprafu ne pazeltees!

R. Sellner.

Teefas fluddinaschana.

Tai 21mâ Merz 1852 taps pee Kurfischu pagasta teefas weenas nohmas = mahjas us 8 goddeem wairaksohltajam us arrenti isdohthas. Talabb tohp wiffi tee, lam patiftu schihs mahjas us arrenti nemt, usazimati, wirspeemimmetâ deenâ pee schihs pagasta teefas peeteiktees un sawas sohltichanas un wairaksohltichanas peedoht. Kurfischu pagasta teefa, tai 7. Webruar 1852.

(L. S.) +++ Preefshdetajs Indrik Laß. 2
 (Nr. 183.) Grube, teefas fribweris.

S i n n a.

Zeen. L. . . . h no T. Ar seelu firds preeku Zuhsu dahwanas effam fanehmuschi un stipri ween wehl tahdos gaidisim. Zuhsu luhgschana zil ween spehdami isdorrifim. Zuhsu mihlo spalwinu ir pee muhsu Wabzu Awischi labprahht gribbedami peclabbinaht, mehs jaw effom gahdajusch, ka tabs laufu = kohpschanas Awises ir bes zetta naudas pee Zums riktigi nostoiga. — Wihl. . . . n. No firds mannim schehl, ka Zuhsu „sinnu pahz jaunu gramatu“ ne wartam doht lassibt. Te irr sawada maina. — Zeen . . . y . . . Wehl ne sinnu, woi Zuhsu sw. dseefnu ar wiffu meldiju warresim doht lassibt. Warr buht us preefschu. C - 8.

B r i h w d r i k k e h t.

No juhrmallas-gubernias augstas waldschanas pusses: Collegienrath v. Braunschweig, Zensor.

No. 53.